

Jött aztán a fordulat. A parasztlázadók körülzárták a várost. Esszad már a legnagyobb bajban volt, amikor — hívásra, vagy hivatalosan — megjelentek a szintén a szerbek. Olaszország azonban megálljt kiáltott, a minnek következtében *Siakon* megállottak. — Ettől kezdődik Esszad nagyszerű kettős játéka. Észak felé megegyezett a montenegróiakkal, kelet felé a szerbekkel, délkelet felé a görögökkel és dél felé az olaszokkal. *Mind a négy pénzelte* és mind a négyvel megegyezett. Hyformán Esszad pasa névleg még ma is Közép-Albánia ura, Elbasszan és Berat, Tirana, Siak, Kovaja és még számos más helység hallgat a szavára...

Uralma azonban mégis csak névleges és ez a névleges uralom is csak a többieknek a viszálkodása folytán lehetséges. Tiranában és Elbasszanban például még ma is *szerb katonaság* van, Esszad azonban bizik jövőjében és jó csillagában. Most azon fáradozik, hogy idegen pénzzel az északi malisszorokat megnyerje magának. Szövetségesei — Olaszország és Szerbia — tűrik ezt, Szerbia még nem adta fel az adriai kikötőkre vonatkozó reményét és az olaszok is biznak abban, hogy a „mare nostró“-n az övék lesz az „egyeduralkodás”.

## HIREK

0000

A török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság, (Budapest, képviselőház.)

### A hadikölcsön és a kistőke.

A háború még tart, de egy tanulságot máris levontak belőle a nemzetek. Ez a tanulság pedig az, hogy a *hadikölcsön* az egyetlen eszköz a háború sikeres folytatásához. De nem csak a háború szempontjából, hanem *általános közgazdasági szempontokból is nagy jelentősége van a hadikölcsönnek*, amely a legszélesebb körökre vitte át az állampapírok ismeretét és általában nagy népszerűséget szerzett az állampapíroknak és ez érthető is. A hadikölcsön az államnak nyújtott óriási előnyei mellett, a kis embereknek is igen nagy mértékben kedvez, amikor soha nem remélt kamatot nyújt nekik.

Hogy példátlanul vitéz katonáink továbbra is szembeszállhassanak ádáz ellenségeinkkel, az itthonmaradottaknak kell előteremteniük az anyagi eszközöket. A hadikölcsön jegyzése tehát olyan hazafiúi kötelesség, amely alól senki sem vonhatja ki magát.

A kormány most harmadizban fordul a nemzethez és hivatkozik a hazafiúi kötelesség teljesítésére. Ez alkalomból hazánk minden tényezőjének, a legnagyobbaknak és a legkisebbeknek egyaránt a szent cél szolgálatába kell szegődnie. Koncentrálni kell még a legkisebb erőket is, hogy a siker érdekében olyan hatalmas erőt mutassunk fel a háború közgazdasági részében is, mint amelyet a magyar hősök a harc téren fejtenek ki.

Kiválóan fontos szerep jut tehát a harmadik hadikölcsön kapcsán a *kistőkének is*. Hogy a kistőke megfelelő tervszerű egyesítés mellett milyen nagyarányú gazdasági előnyt jelent, arra megkapó példát nyújt a postatakarékpénztár, amely évtizedek óta folytatja az egész kistőkéknek hatalmas erőkké való koncentrációját. Immár köztudomású tény az, hogy a postatakarékpénztár, mely intézetnél a legtöbb takarékbetét *10 koronán aluli összegű, száz és százmilliókat gyűjtött össze* evvel a nagy szociális fontosságú hangyaszerű tevékenységével.

Az előző két hadikölcsönnél is ezt a misztiót teljesítette a postatakarékpénztár, amelynél az első hadikölcsönre 73 millió koronát, a másodikra pedig 75 millió koronát jegyeztek. Semmi kétség, hogy a postatakarékpénztár a harmadik hadikölcsön kibocsátása körül is teljes mértékben be fogja tölteni azt a hivatását, mely főképen a kistőke egyesítését célozza.

A postatakarékpénztárnak és feleinek e tekintetben nagy előnye, hogy az összes postahivatalok egyúttal postatakarékpénztári közvetítő hivatalok is, *tehát a felek még a legkisebb helyeken is közvetlenül érintkezhetnek a jegyzési hellyel*.

Mint jegyzési helyek, ezúttal is a postatakarékpénztár és az összes postahivatalok, továbbá az összes adóhivatalok és állampénztárak, az Osztrák-magyar bank és fiókjai és mindazok a pénzügyi intézetek szerepelnek, amelyek a múlt alkalommal is megbízást nyertek.

A kötvények 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás címletekben kerülnek kibocsátásra. Zárolásnak — amint az a második hadikölcsönnél is így volt — csak az 1000 koronán felüli összegű jegyzéseknél van helye. A kamatozás 6 százalékkal történik, de valójában *jóval meghaladja a hat százalékot*, mert az aláírási ár a) az egész ellenérték befizetése esetén 1915 évi október hó 30-ig 97 K 10 fill., azután 1915 évi november hó 17-ig pedig 97 K 40 fill., b) viszont ha négy részletben történik a befizetés, 98 K az aláírási ár az egész aláírási határidő folyamán.

Ezúttal az Osztrák-magyar bank is az eddigieknél több kedvezményt nyújt azoknak, akik a jegyzés kapcsán hitelt óhajtanak igénybe venni. Ezek, az aláírási felhívásból kiragadott adatok élénken szemléltetik, hogy milyen előnyös befektetés a hadikölcsön jegyzés.

A haza tehát fiaiktól nem is kíván valami nagy áldozatot a hadikölcsönnel kapcsolatban. Olyan kötelesség teljesítéséről van szó, ami alól senkinek sem szabad magát kivonnia. Azoknak pedig, akik eddig bármely okból nem jegyezhettek, mostan alkalmuk nyílik arra, hogy szintén kivegyék részüket a hazafias kötelesség teljesítéséből.

Szegeden a jegyzések a hadikölcsönre egyébként szépen folynak. Csütörtökön is a főispáni hivatalban több nagy jegyzés történt és számosan jegyeztek anyagi körülményeikhez megfelelően, kisebb összegeket. A bankoknál a hivataloknál és a többi jegyzési helyeken is sokan megfordultak, remélni lehet tehát, hogy Szeged ezúttal is méltóan fogja kiadni a részét hazafias feladatából.

— **Károly Albrecht főherceg kitüntetése**  
A hivatalos lap csütörtöki száma közli: A király megparancsolta, hogy *Károly Albrecht* főherceg, századosnak, a 2. lovas tüzérszázadnál, beosztva a vezérkarhoz, a tirolai honvédelmi kerületnél, az ellenséggel szemben kitűnő szolgálata elismeréséül, a legfelső dicsőítő elismerés tudtul adassék.

— **Augusztia főhercegnő Temesváron.**  
*Temesvárról* jelentik: Fejedelmi vendég érkezett csütörtökön Temesvárra. *Augusztia* királyi főhercegnő, József királyi herceg fenkölt lelkületű neje, mint a sebesültápolás védőszelleme meglátogatja a temesvári kórházakat. A józsefvárosi állomáson hivatalos fogadtatás nem volt és a vendég kifejezett kívánságához képest egyedül *Joanovich* Sándor kormánybiztos, főispán fogadta a főhercegnőt. A főhercegnő társaságában megérkezett rendes kísérete: *Majtényi* Anna udvarhölgy és *Libits* Adolf udvari tanácsos, jószágkormányzó. Az érkezés után a főhercegnő azonnal megkezdte autóján a kórházlátogatási körutját. Délután öt órakor a főhercegnő a püspöki palotai kórházban, *Joanovich* Sándorné szeretetotthonát látogatta meg, ahol *Glattfelder* Gyula megyéspüspök teát adott a fenséges vendég tiszteletére. A pénteki nap programját este nyolc órakor dínér zárja be, amelyet a kormánybiztos neje ad a fenséges asszony tiszteletére és amely a főhercegnő óhajához híven a legszűkebb keretben fog lefolyni. A dínerre hivatalosak lesznek többek között *Albrecht* János mecklenburgi herceg és *Fürstenberg* budapesti német konzul is. Pénteken délelőtt a főhercegnő folytatja a kórházak látogatását, délután pedig a gyorsvonattal elhagyja Temesvárt.

— **Osztrák miniszterek tanácskozásai Budapesten.** Bécsből jelentik: A N. Fr. Pr. értesítése szerint *Heinold* belügyminiszter és

Zenker földmívelési miniszter a legközelebbi napokban Budapestre utazik, ahol tanácskozások lesznek az élelmezési kérdésekről és a gabonaelosztásról.

— **Külföldi gabona Magyarországon.**

*Brassóból* írják: Már jelentettük, hogy a Haditermék R.-T. Brassóban fiókot állított fel, amely a keleti államok gabonafeleslegeinek értékesítését lesz hivatva ellátni. A három kormány kiküldötte az erre vonatkozó teendők minden részletét már megállapították és a megállapodások értelmében a H. T. brassói fiókja lesz az az intézmény, amely elsősorban az Ausztriának és Németországnak egyezményeszerűen biztosított mennyiségeket a külföldről be fogja szerezni, az ezen túl fennmaradó mennyiségeket pedig a magyarországi fogyasztás céljaira fogja eljuttatni. A kirendeltség elsősorban átveszi a határterületeken felhalmozott idegen eredetű gabona- és takarmányneműket és ha a hajózás a Dunán teljesen szabaddá lesz, ami a dunai hadműveletek szerencsés folyamata után rövidesen remélhető, úgy *elsősorban Bulgária nagy gabonafeleslegét fogják hozzánk szállítani*. Bulgáriának még tavalyról nagy készletei vannak, az idén kitünő termése volt, úgy, hogy onnan is, és talán elsősorban onnan, nagyobb mennyiségeket fognak behozhatni. Ilyen körülmények között már aligha fog aggodalmat okozni, ha a termelők nagy része visszatartja gabonáját és magasabb árakra spekulál, mert a rendelkezésre álló és behozható mennyiségek olyan nagyok, hogy velük igen nagy nyomást lehet majd kifejteni és a hiányt teljesen meg lehet majd szüntetni. A megállapodások már véglegesek és a fogyasztás szempontjából mindenesetre a legnagyobb mértékben örvendetese.

— **A reformátusok közgyűlése.** A békébánati református egyházmegye csütörtökön reggel 9 órakor folytatta nagygyűlését, melyen nagybárá adminisztratív ügyeket intéztek el. A gyűlésen bejelentették, hogy a református egyház mindenütt tért hódít, amennyiben Vercsen, Karánsebesen, Keveváran, Nagyszentmiklóson és Módos-Csávoson új egyházak létesültek. Délre befejezték a közgyűlést.

— **Megnyílik Trientben az Osztrák-Magyar Bank.** Bécsből jelentik: A jegybank vezetősége elhatározta, hogy ismét megnyitja az Osztrák-Magyar Bank trienti fiókját, amelyet az orosz háború kitörésekor bezártak. Az üzleti élet és a kereskedelmi forgalom Trientben a beérkezett jelentések szerint a háború ellenére nagyon élénk és szükség van a jegybank fiókjának működésére.

— **Szegedi gimnazista indulót irt Mackensenhez.** *Forbát* Frigyes hetedik gimnazista, dr *Forbát* Leó fia, jelenleg egy délvidéki városban tartózkodik, ahol az apja, mint ezredorvos teljesít katonai szolgálatot. Ebben a városban van *Mackensennek*, a kiváló német hadvezérnek a főhadiszállása. A diák, aki igen törekvő és talentumos zenész, indulót irt Mackensenhez és szerzeményét német és magyar nemzetiszönu selyemkötésben elküldte a győztes vezérnek. Mackensen tábornagy megleghangu levélben köszöntö meg a fiatal zeneszerző figyelmét és elküldte aláírásával ellátott fényképét *Forbát* Frigyesnek. A Mackensen-induló egyébként máris nagy népszerűségnek örvend a főhadiszállás városában; a katonazenekarok is gyakran játszik és ha Mackensen dalias alakja megjelenik valamelyik nyilvános helyen, mindjárt rázendítenek a Mackensen-indulóra.

— **Megjelent a 39—42 évesek bevonulási hirdetménye.** Csütörtökön jelent meg a hirdetmény a 39—42 évesek bevonulásáról. A jelzett korosztálybeliek *november 3-án vonulnak be*. — Az új sorozásra október 27-én fejezik be az összeírást. Ebben a hónapban még nem ragasztják ki az új sorozásról szóló plakátokat.

— **A javadalmi bizottság ülése.** A javadalmi bizottság pénteken délután 4 órakor